

Intervencije za varstvo biotske pestrosti v Strateškem načrtu SKP in izkušnje s prvim letom izvajanja

LIFE17 IPE/SI/000011 - LIFE-IP NATURA.SI

Nino Kirbiš, MKGP

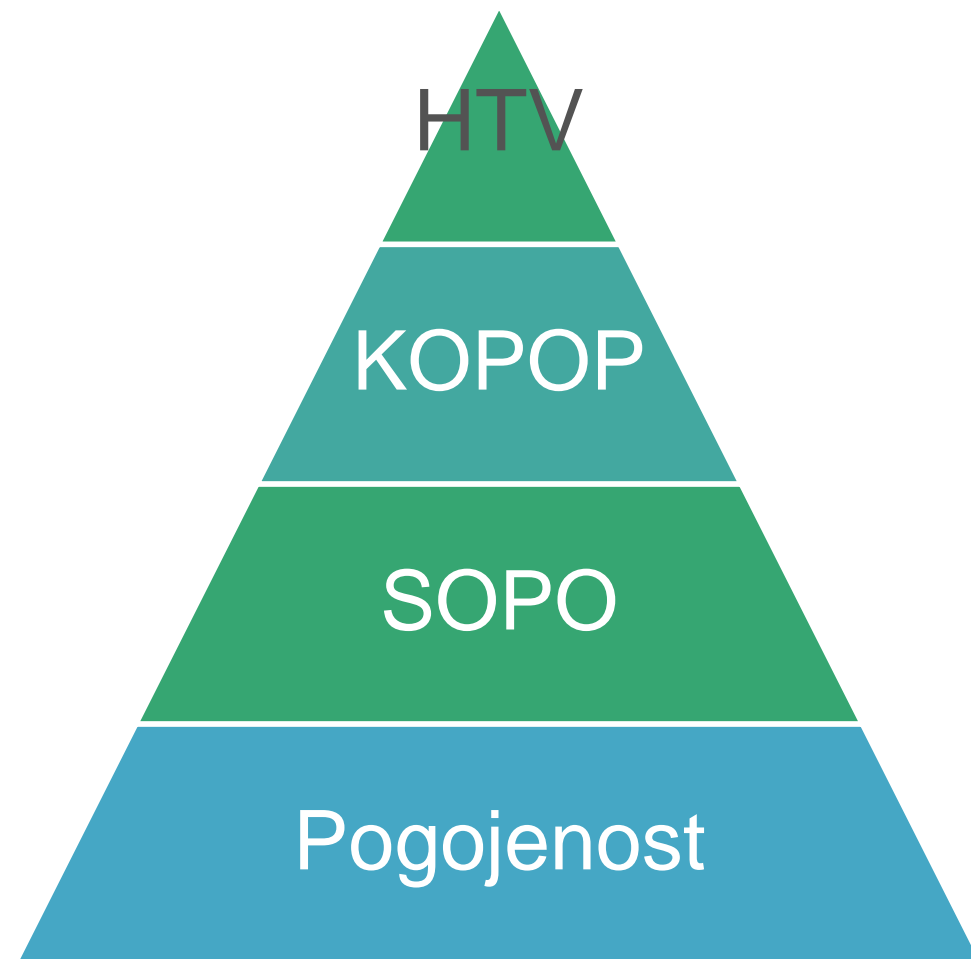

Opravljanje ustrezne kmetijske dejavnosti je na mnogih območjih Natura 2000 **pogoj za ohranjanje stanja ohranjenosti** kvalifikacijskih vrst, njihovih habitatov in habitatnih tipov.

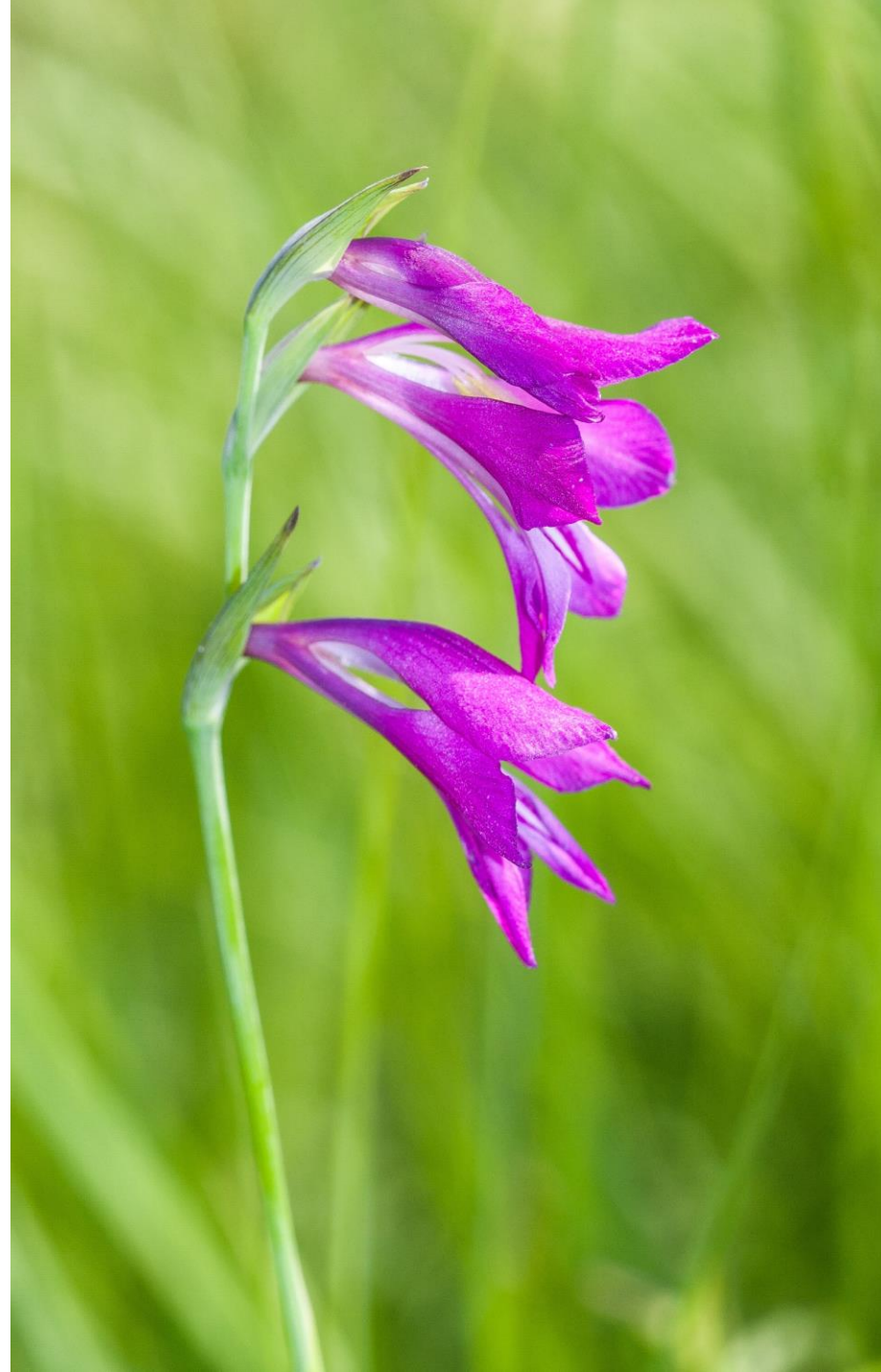
Instrumenti za usmerjanje kmetijske rabe

- V kmetijstvu ni načrtovalskih mehanizmov za rabo naravnih dobrin.
- Upravljanje temelji na ukrepih v okviru finančnih spodbud Skupne kmetijske politike EU (EKJS in EKSRP).
- Zelena arhitektura Strateškega načrta 2023 – 2027 za Slovenijo.

Novosti v Strateškem načrtu 2023 – 2027

- Vključitev neproduktivnih krajinskih značilnosti v definicijo upravičenega hektarja
- Okrepljena pogojenost (DKOP in PZR)
- Enoletne SOPO sheme
- Nove in izboljšane operacije KOPOP (rezultatske)
- Naložbe za upravljanje traviščnih habitatov
- Testiranje naravovarstvenih ukrepov na zavarovanih območjih
- ~~Natura 2000 plačila~~
- Habitatni tipi in vrste na območjih Natura 2000

Pogojenost – sklop obveznih pravil in standardov za vse prejemnike „subvencij“

DKOP

DKOP 1: Ohranjanje trajnega travinja na podlagi razmerja

DKOP 2: Varstvo mokrišč ali šotišč (2024)

DKOP 3: Prepoved sežiganja ornih strnišč

DKOP 4: Vzpostavitev varovalnih pasov vzdolž vodotokov

DKOP 8: Minimalni delež ornih zemljišč, namenjenih neproizvodnim površinam in značilnostim

DKOP 9: Prepoved preusmeritve (tudi zaraščanje) ali oranja trajnega travinja (OOTT) na območjih Natura 2000

PZR

PZR 3: Ohranjanje prosto živečih ptic

PZR 4: Ohranjanje naravnih habitatov ter prostoživečih živalskih in rastlinskih vrst

DKOP 8: Minimalni delež ornih zemljišč, namenjenih neproizvodnim površinam in značilnostim

Ohranjanje neproizvodnih značilnosti in območij zaradi izboljšanja biotske raznovrstnosti na kmetijah

Ohranjanje krajinskih značilnosti

Nadzor nad širjenjem tujerodnih rastlin z invazivnim potencialom.

Prepoved rezanja žive meje in sekanja dreves v času razmnoževanja in vzreje mladičev pri ptičih

Na površinah kmetijskega gospodarstva je obvezno ohranяти krajinske značilnosti (iz določenih območij) :

- lesne prvine iz sloja DKOP_8_OHR_EKRZ_23 (posamična drevesa, drevesa v skupini, drevoredi, mejice, pasovi vegetacije ob vodotokih)
- naravne vrednote iz sloja DKOP_8_OHR_EKRZ_23 – terase v trajnih nasadih – manjše vodne prvine (kali) iz sloja DKOP_8_OHR_EKRZ_23
- suhi zidovi (suhozidi) iz sloja DKOP_8_OHR_EKRZ_23 – oljke (posamične ali v skupini, ki niso del trajnega nasada) na območju, kjer uspevajo oljke.

KMG MID ali Naslov ali Parcela

filter

Orto-foto

Orto-foto Datumi

Datumi snemanja

DOF_Poplave2023

DMR-nov

DMR, 5m, lidar 2015

Zemljepisna imena

Raba

BLOK

GERK

GERK(+)

RPE, Kataster

Krajinske značilnosti

KRZ_OBMOČJA

Evidenca krajinskih značilnosti

DKOP_8_NV_23: Naravne vrednote iz registra naravnih vrednot, ki se v skladu z uredbo, ki ureja pravila pogojenosti štejejo za krajinske značilnosti

Suhozidi

Kontrolni Sloji

Trajni nasadi

KatMeSiNa

Gozdarstvo

Čebelarstvo

Šifra	površina v m2
1510	68180
1520	417411
1530	534006
1540	1543
1550	247
7010	7076
skupaj	1028463

04 2022

E N: 563119,0 145423,5 46°26'43,95" N 15°49'17,51" E

Verzija pregledovalnika 3.2.3 (2020-09-30)

© 2012-2023 MKGP | Izdelava: Simerise Solu

Shema za okolje in podnebje - SOPO

- Nova oblika okoljskih podpor iz I. Stebra SKP
- Prostovoljni prevzem enoletnih kmetijskih praks
- Naravovarstveno so pomembne predvsem štiri prakse

**Zaplate golih tal
za poljskega
škrjanca**

**Varstvo gnezd
pribe**

**Tradicionalna
raba travinja**

**Ohranjanje BD
v TS**

KOPOP plačila Biotska raznovrstnost in krajina

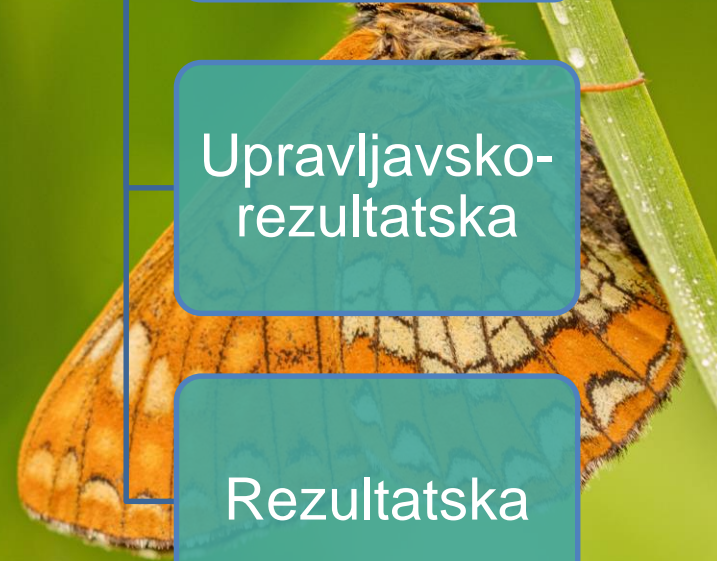
- Najpomembnejši način usmerjanja kmetijske dejavnosti
- Prostovoljna odločitev kmeta s petletno obvezo
- Nadgradnja v smeri upravljavsko-rezultatskih shem (Habitati ptic vlažnih travnikov) in izključno rezultatskih shem (Ohranjanje suhih travišč)
- Pomembno vlogo ima kmetijska svetovalna služba

KOPOP
operacije

Upravljavske

Upravljavsko-
rezultatska

Rezultatska

Intervencije KOPOP_BK

Upravljaljske operacije

BK.1 Posebni travniščni habitati (HAB stopnja I in II)

BK.2 Traviščni habitati metuljev (MET stopnja I in II)

BK.3 Steljniki (stopnja I in II)

BK.4 Mokrotni traviščni habitati

BK.5 Ohranjanje mokrišč in barij

BK.6 Suhi kraški travniki in pašniki

BK.7 Visokodebelni travniški sadovnjaki

BK.8 Strmi travniki

BK.9 Grbinasti travniki

BK.10 Ohranjanje mejic

BK.11 Obvladovanje invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst

BK.12 Sobivanje z zvermi

BK.13 Planinska paša

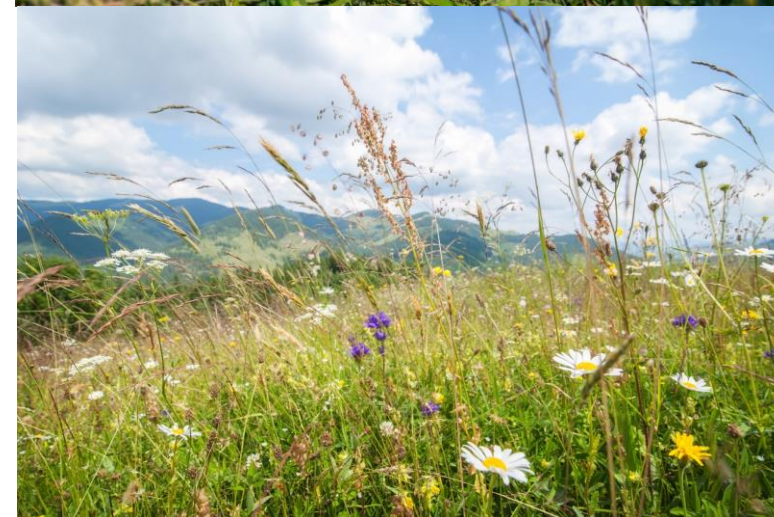
Upravljavsko-rezultatski operaciji in rezultatska operacija KOPOP

Upravljavsko-
rezultatska
operacija

BK.14 Habitati ptic
vlažnih ekstenzivnih
travnikov

Rezultatska
operacija

BK.15 Ohranjanje
suhih travnišč (2024)

Novost v SN - intervencija Habitatni tipi in vrste na območjih Natura 2000 ~~Plačila Natura 2000~~

- Evropska komisija na pogajanjih pri sprejetju SN vztraja k uvedbi in določitvi površin pod režimom. Slovenija je v prvo verzijo SN vključila intervencijo Plačila Natura 2000.
- Intervencija Natura 2000 plačila se zaradi nasprotovanja uvedbe režima preneha **izvajati z letom 2024**.
- **MKGP skupaj s kmeti, nevladnimi organizacijami s področja kmetijstva in naravovarstvenimi službami pristopilo k iskanju rešitev, rezultat vzpostavljenega dialoga pa je predlagana nova intervencija IRP23 Habitatni tipi in vrste na območjih Natura 2000 (IRP23 HTV), ki je zasnovana na način, da rešuje najbolj ključne probleme, ki so prisotni na obravnavanih območjih. Zasleduje naravovarstvene cilje in je hkrati tudi sprejemljivejša za izvajanje s strani kmetov. Vpis v HTV bo **prostovoljen** kot KOPOP vendar svoja intervencija. Del **druge** spremembe Strateškega načrta.**

Neproizvodne naložbe

- V ureditev **ekstenzivnih pašnikov**.
- V ureditev **mejic, suhozidov** in drugih krajinskih značilnosti.
- V ureditev **zaščite živali** na paši pred velikimi zvermi.
- V ureditev **travniških sadovnjakov**.

Razpisi predvideni v letu 2024.

Testiranje naravovarstvenih ukrepov na zavarovanih območjih (NUZO)

- Dodatna pozornost testiranju prostovoljnih ukrepov.
- Dopolnjevanje in večja zahtevnost KOPOP ukrepov.
- Sodelovanje kmetov in upravljavcev ZO.
- Sklenitev individualnih pogodb z upravljavci in kmetovalci
- Prvi razpis predviden v letu 2024.

Drugi ukrepi za varstvo narave v SKP 2023-2027

Uvedba sistema AMS za spremljanje površin

REPUBLICA SLOVENIJA 120170 Odjava

APLIKACIJA SOPOTNIK VLOGA_ID: Zadnja posodobitev rezultatov: 3. 11. 2021
Datum zadnjega prevzema podatkov iz geoprostorskega obrazca: 4. 11. 2021

Stanje semaforja po poljinah (6/6)

Iskanje

Filtriraj po stanju semaforja:

! (1) ? (0) ✓ (5) ✕ (0)

! ☐	- trajno travinje - 22 ar	2 !
GERK ☐	TRAVNIK NA GONAČEVEM	
✓ ☐	- trajno travinje - 61 ar	2 ✓
GERK ☐	POD CERKVIJO	
✓ ☐	- krompir - pozni - 2 ar	2 ✓
GERK ☐	NJIVA LAŠČ	
✓ ☐	- trajno travinje - 46 ar	2 ✓
GERK ☐	TRAVNIK DOMA	
✓ ☐	- trave - 10 ar	2 ✓
GERK ☐	NJIVA NA GONAČEVEM	
✓ ☐	- mešana raba (zelenjadnice, poljščine, dišavnice in zelišča) - 2 ar	2 ✓
GERK ☐	NJIVA DOMA	

Podrobnosti poljine Opažanja **Komunikacija (2)**

ARSKTRP 71.2022 13.25.23

Spoštovani!

Na površini nismo zaznali košnje. Prosimo za posredovanje dokazil (evidenca o delovnih opravilih, fotografija...).

Lep pozdrav!

ARSKTRP

71.2022 13.28.34

Košnjo bomo opravili čez vikend.

[Dodaj novo sporočilo](#)

Sentinel2 - True color 2021-02-14

© 2021 Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja SINERGISE v1.4.0 (16. 12. 2021 12:23:52)

Uvedba sistema AMS za spremljanje površin

UREDBA

o izvedbi intervencij kmetijske politike za leto 2023 (izsek 16. člena)

- (5) Od 1. avgusta do 15. oktobra 2023 agencija objavlja začasne rezultate ugotovitev, pridobljenih s pomočjo sistema za spremljanje površin. V tem času agencija začasne rezultate periodično osvežuje glede na novo pridobljene podatke. Začasne rezultate agencija objavlja na ravni posamezne poljine in če je na določeni poljini za določeni zahtevek ugotovljeno neskladje med stanjem v naravi in pogoji upravičenosti zahtevka, takšen zahtevek in zadevno poljino označi z rdečo barvno oznako ter ugotovitev vnese v Sopotnik.
- (6) Z objavo neskladja v Sopotniku, označenega z rdečo barvno oznako, je upravičenec hkrati pozvan, da zahtevek umakne oziroma ustrezno spremeni ali prek Sopotnika pošlje dokaze o izpolnjevanju pogoja upravičenosti.
- (7) Agencija v Sopotniku objavi tudi končne rezultate ugotovitev pregledov s pomočjo sistema za spremljanje površin.
- (8) Končne rezultate ugotovitev pregledov s pomočjo sistema za spremljanje površin iz prejšnjega odstavka agencija v skladu z določbami, ki urejajo orodje za komunikacijo s strankami, iz zakona, ki ureja kmetijstvo, objavi v Sopotniku vsaj 14 dni pred zadnjim rokom za spremembe in umike zahtevkov ter v skladu z določbami pravilnika Sopotnik o tem obvesti stranko.
- (9) Zadnji rok za spremembe in umike zahtevkov iz prejšnjega odstavka je:
  - – 29. marec 2024 za shemo ozelenitev ornih površin prek zime intervencije SOPO,
  - – **2. november 2023** za druge zahtevke v zvezi s površino.

Vpis v naravovarstvene intervencije v 2023

OPIS_INTERVENCIJE	ZAHTEVEK_SKUPINA	ZAHTEVEK_NAZIV	julij 2023	november 2023	2022
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	GRB	Grbinasti travniki	38	38	3
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	HAB_1	Posebni traviščni habitati (stopnja I)	10380	9975	6324
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	HAB_2	Posebni traviščni habitati (stopnja II)	625	546	
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	HABM_1	Mokrotni traviščni habitati (stopnja I)	104	94	
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	HABM_2	Mokrotni traviščni habitati (stopnja II)	10	10	
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	ITRV	Obvladovanje invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst	0,38	0,38	
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	MEJ	Ohranjanje mejic	24	24	182 km
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	MET_1	Traviščni habitati metuljev (stopnja I)	421	370	701
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	MET_2	Traviščni habitati metuljev (stopnja II)	213	188	
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	PP_CRED	Planinska paša (čredinke)	734	574	920
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	PP_PAST	Planinska paša (pastir)	7608	5582	4892
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	S_50	Strmi travniki	379	366	332
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	STE_1	Steljniki (stopnja I)	3	3	11
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	STE_2	Steljniki (stopnja II)	3	2	
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	SUHI_KTP	Suhi kraški travniki in pašniki	1337	919	
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	VTR_1	Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov (stopnja I)	1267	1213	1445
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	VTR_2	Habitati ptic vlažnih ekstenzivnih travnikov (stopnja II)	185	184	
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	VTSA	Visokodebelni travniški sadovnjaki	799	776	690
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	ZVE_OGRM	Sobivanje z velikimi zvermi (Varovanje črede z elektroograjami in elektromrežami)	1136	1110	1632
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	ZVE_PAST	Sobivanje z velikimi zvermi (Varovanje črede s pastirjem)	1944	1881	256
Kmetijsko-okoljska-podnebna plačila (BK)	ZVE_PSI	Sobivanje z velikimi zvermi (Varovanje črede s pastirskimi psi)	795	793	948
Plačila Natura 2000 (N2000)	N2000	Plačila Natura 2000	293	241	
Shema za okolje in podnebje (SOPO)	EKST	Ekstenzivno travinje	71836	70310	
Shema za okolje in podnebje (SOPO)	POŠK	Zaplata neposejanih tal za poljskega škrjanca	1041	983	
Shema za okolje in podnebje (SOPO)	TRT	Tradicionalna raba travinja	4485	4214	
Shema za okolje in podnebje (SOPO)	PRIBA	Varstvo gnez pribe (št. Varovanih gnezd)	54	54	
Shema za okolje in podnebje (SOPO)	BIORAZTN	Ohranjanje biotske raznovrstnosti v trajnih nasadih	7457	7206	

Diskusija

- Novo spremljanje površin zaenkrat ni pokazalo odvrčalnega učinka na vključevanje v intervencije.
- Pri nekaterih naravovarstvenih KOPOP operacijah je vpis višji kot v prejšnjem obdobju.
- Višja plačila (razen pri mejicah).
- Več javnih naročil glede promocije naravovarstvenih intervencij v letu 2023.
- Zajem mejic za širitev cone vpisa v operaciji KOPOP.

Izzivi

- Določitev sloja DKOP 2.
- Doseganje zadovoljivega vpisa v prostovoljno intervencijo HTV.

Hvala za vašo pozornost